

Jan Czochralski (1885-1953) – najczęściej cytowany polski naukowiec i wynalazca

Jan Czochralski. Źródło: Wikipedia Commons, domena publiczna (oba zdjęcia)

Jan Czochralski był wybitnym polskim chemikiem i wynalazcą, którego odkrycia miały ogromny wpływ na rozwój elektroniki. Urodził się 23 października 1885 roku w Kcyni w rodzinie rzemieślniczej. Od młodości interesował się naukami przyrodniczymi i techniką, zdobywając doświadczenie w aptece oraz laboratoriach chemicznych. W 1904 roku wyjechał do Berlina, gdzie podjął pracę w laboratoriach metalurgicznych. Jego talent szybko zyskał uznanie niemieckich uczonych i przemysłowców.

W 1916 roku przypadkowo opracował metodę otrzymywania monokryształów metali, później rozwiniętą do produkcji monokryształów krzemu i germanu. Dziś znana jako metoda Czochralskiego, stała się podstawą produkcji układów scalonych, mikroprocesorów i pamięci komputerowych. Obecnie ponad 90% światowej produkcji półprzewodników wykorzystuje tę technikę.

Po I wojnie światowej Czochralski wrócił do Polski. W 1928 roku objął katedrę metalurgii na Politechnice Warszawskiej, prowadząc badania nad metalami i ich stopami. Opracował także nowe stopy używane w łożyskach i silnikach, współpracując z przemysłem zbrojeniowym. Podczas II wojny światowej prowadził laboratorium w Warszawie. Po wojnie niesłusznie oskarżono go o współpracę z okupantem, co doprowadziło do usunięcia z uczelni. Osiadł w Kcyni, gdzie prowadził niewielkie laboratorium. Zmarł 22 kwietnia 1953 roku.

Dopiero po latach przywrócono mu należne miejsce. W 2011 roku Sejm RP ogłosił Rok Jana Czochralskiego, a jego odkrycie uznano za jedno z najważniejszych w XX wieku.